

**Česká školní inspekce
Pardubický inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIE-223/17-E

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Mateřská škola Pastelka Pardubice-Polabiny, Rosická 157
Sídlo	Rosická 157, 530 09 Pardubice
E-mail právnické osoby	ms-pastelka@volny.cz
IČ	70944091
Identifikátor	600095649
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Jana Bakešová
Zřizovatel	statutární město Pardubice
Místo inspekční činnosti	Rosická 157, 530 09 Pardubice
Termín inspekční činnosti	22. až 24. a 27. 3. 2017

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším, odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, vykonaná na základě podnětu ze dne 28. 2. 2017.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, včetně naplňování školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Mateřská škola Pastelka Pardubice-Polabiny, Rosická 157 (dále škola) vykonává činnost mateřské školy s celodenním provozem od 6:30 do 17:00 hodin a činnost školní jídelny. Vzdělávání probíhá na základě *Školního vzdělávacího programu Mateřské školy Pastelka* (dále ŠVP PV) ve čtyřech třídách. Tři třídy jsou homogenní a jedna částečně věkově smíšená (od čtyř do šesti let). Ke dni inspekce zde bylo zapsáno 104 dětí, z toho 28 v posledním ročníku před nástupem do 1. ročníku základní školy a pět dětí s odkladem povinné školní docházky (dále OPŠD). Ve škole se vzdělává jedno dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, dvě děti s odlišným mateřským jazykem a dvě děti mladší tří let. Úplata za předškolní vzdělávání je stanovena na 480 Kč měsíčně.

Škola sídlí ve dvoupatrové světlé a vzdušné budově v klidné části města, uprostřed sídlištní zástavby, v těsném sousedství další mateřské školy a dvou základních škol. Obklopuje ji velká školní zahrada s množstvím vzrostlých stromů, které zajišťují příjemné mikroklima při pobytu dětí venku i během horkých dní.

Od letošního školního roku je škola zapojena do čtyřletého projektu *Učíme se spolu*, jehož cílem je vzájemné učení pedagogů mateřských škol a rozvíjení kompetencí pedagogů pro poskytování kolegiální podpory mateřských škol.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy vykonává svoji funkci dlouhodobě, opětovně byla jmenována do funkce na základě konkurzního řízení v roce 2012. Splňuje zákonné předpoklady pro výkon činnosti ředitele. Stanovená koncepce rozvoje školy má formulovány cíle s otevřeností k moderním trendům ve vzdělávání, je srozumitelná a reálná, vychází z alternativního programu *Začít spolu*. Vedení školy vynakládá úsilí, aby se o ní dozvěděla i široká veřejnost, velký důraz je kladen na prezentaci školy. Spíše menší pozornost je ale věnována diskusi o koncepci s klíčovými aktéry, hlavně pedagogy, není nastaven účinný přenos podnětů a systém společného projednávání. Probíhají sice pedagogické rady a pravidelná sebehodnocení učitelů, ale jejich vliv na vzájemnou diskusi je minimální. Také uskutečňované kontrolní a evaluační činnosti mají spíše menší dopad, a to zejména na vztahy mezi vedením a pedagogy. Povinná dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu, odráží se v ní přehled ředitelky ve školské legislativě. V ojedinělých případech (např. některé záznamy v třídních knihách, evidence přímé pedagogické činnosti v rámci vykazování pracovní doby) ale nemá dostatečnou vypovídací hodnotu, neodráží zcela realitu školy.

Pedagogický sbor tvoří ředitelka a sedm kvalifikovaných vyučujících, většinou s delší praxí. Kolektiv učitelů je odborně zdatný, s profesionálním přístupem, vzájemně spolupracující. Vývoji školy napomáhá aktivní přístup všech zaměstnanců a účelné využití jejich schopností při výchovně vzdělávacím působení na děti. Ředitelka podporuje zvyšování profesních kompetencí pedagogů, strategie jejich odborného růstu zohledňuje především potřeby školy, méně zájmy jednotlivých učitelů. V předcházejícím období bylo další vzdělávání pedagogických pracovníků zaměřeno zejména na oblast logopedické prevence a seznámení s filozofií a náplní programu *Začít spolu*, u ředitelky také na oblast managementu. Množství absolvovaných seminářů je s ohledem na velikost školy vysoké. Svoji kvalifikaci si vyučující doplňují také individuálním studiem odborné literatury. Pro zvýšení úrovně vzdělávacího procesu jsou přínosné i realizované vzájemné hospitace mezi učitelkami.

Škola hospodáří s finančními prostředky ze státního rozpočtu přidělenými na přímé náklady na vzdělávání a s příspěvky od zřizovatele na provozní náklady. Zřizovatel se též podílí

na dofinancování ostatních neinvestičních výdajů (učební pomůcky, hračky). Městský obvod poskytuje škole účelové finanční prostředky na různé akce (v letošním roce na *Den Země* a *Pastelkový den*). Doplnková činnost není provozována, v posledním období nebyly získány žádné sponzorské příspěvky.

Velmi kladně hodnotí ředitelka spolupráci se zřizovatelem. Ta je realizována zejména zajišťováním dostatečných finančních prostředků na provoz, ale zřejmý je také zájem o dobrou vzájemnou komunikaci. Materiální podmínky školy jsou velice dobré. Prostředí školy je neustále zlepšováno a modernizováno (pro větší bezpečnost dětí byl pořízen kamerový systém, na školní zahradu byly zakoupeny nové herní prvky, inovováno je vybavení školní kuchyně i IT technika aj.). Průběžně jsou pořizovány hračky, didaktické pomůcky i tělovýchovné náčiní, v předcházejícím období byly ve větší míře dovybaveny třídy novými stavebnicemi a logopedickými pomůckami. Ve třídách jsou vytvářena tzv. centra aktivit, kde mohou děti pracovat jednotlivě nebo v menších skupinách, a jejichž zařízení je motivuje k aktivnímu poznávání a povzbuzuje jejich zájem o učení. K vytváření příjemného prostředí přispívají i čistota a estetická úprava vnitřních školních prostor.

Škola má zpracovaný *Minimální preventivní program*, při vzdělávání a činnostech s ním souvisejících zajišťuje bezpečnost a ochranu dětí, zohledňovány jsou i potřeby a zájmy dětí mladších tří let. Fyzická zdatnost a obratnost dětí je rozvíjena při pobytu na školní zahradě a vycházkách do okolí. K některým pohybovým aktivitám je využívána zahrada a hřiště základní školy, louky u Labe a sportovní areál *Na Olšinkách*. Výchovu ke zdraví posiluje plavecký výcvik, pobyt dětí ve škole v přírodě i možnost saunování ve školní sauně. Stravování dětí je zabezpečeno ve vlastní školní jídelně. Dietní stravování dosud nebylo nutno poskytovat. Používání čerstvých potravin, nových produktů (např. pohanka, tofu) a podávání dostatečného množství ovoce a zeleniny vede k vytváření zdravých stravovacích návyků dětí. Pitný režim je zajištěn, nápoje jsou přístupné během celého dne a děti je samostatně využívají, občas na základě pobídky ze strany učitelek.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání ve všech třídách vycházelo ze vzdělávacího obsahu nastaveného ve ŠVP PV a ze vzdělávací nabídky konkretizované v třídních vzdělávacích programech. Škola ve svém vzdělávacím působení využívá principy alternativního programu *Začít spolu*, který je zaměřen na rozvoj tvořivosti, schopnosti spolupráce a odpovědnosti dětí za své chování. Při plánování učiva bylo patrné námětové i logické propojení všech vzdělávacích oblastí, čímž je podporováno a naplňováno integrované vzdělávání.

Učitelky v průběhu dne vytvářely podmínky pro individuální, skupinové i frontální aktivity. Zvolené formy i metody byly s ohledem na stanovené cíle převážně efektivně aplikovány. Vzdělávací činnosti byly založeny hlavně na přímých zážitcích dítěte, na jeho aktivní účasti a individuální volbě. To ve spojení s účinnou motivací zvyšovalo zájem dětí o vzdělávání a odrazilo se zpravidla v jejich citovém uspokojení. Při déletrvajícím využívání slovních metod nebo nerozlišení vzdělávací nabídky s ohledem na potřeby a možnosti jednotlivých dětí, případně na věkové složení dětského kolektivu, byly zaujetí a pozornost přechodně sníženy. K rozvoji dětí docházelo prostřednictvím spontánních a didakticky cílených činností, které byly v průběhu dne vyvážené a částečně provázané. Jejich plynulost zejména v dopoledním čase byla téměř ve všech třídách (kromě třídy nejmladších dětí) nepřilíš pozitivně ovlivněna zvýšeným organizováním dětí při stolování a režimových momentech, zároveň v té době docházelo i k omezování sebeobsluhy.

Po celý den ve všech třídách panovala příznivá atmosféra se zřetelnou důvěrou mezi dětmi a pedagogem, která napomáhala dětem k osvojování dovedností, postojů i hodnot důležitých pro sociální osobnostní rozvoj. V průběhu vzdělávání měly děti dostatek příležitostí k samostatným řečovým projevům, vzájemné komunikaci a vlastnímu rozhodování. Učitelky v případě potřeby uplatňovaly vhodný individuální přístup a při vzniklých potížích poskytovaly náležitou pomoc. Dětem se často dostávalo motivačního hodnocení. Vytvářeny byly i příležitosti pro jejich vzájemné hodnocení a sebehodnocení; to však probíhalo většinou kolektivně a využívána byla pouze technika hodnoticího kruhu.

Ve vzdělávacím procesu cíleně i intuitivně docházelo k osvojování všech klíčových kompetencí a základů funkčních gramotností. Vzdělávací nabídka byla pestrá, často navazovala na dosavadní zkušenosti a znalosti dětí. Značně přispívala k získávání vědomostí z přírodovědné oblasti, utváření předčtenářských dovedností a předmatematických schopností. Vzdělávání rozvíjelo rovněž jemnou i hrubou motoriku a manipulační dovednosti. Ze vzdělávacího procesu i záznamů v třídních knihách je zřejmá menší míra předkládání herních aktivit založených na vlastním objevování prostřednictvím experimentování. Pro posílení správné výslovnosti dětí jsou průběžně zařazovány kolektivní jazykové chvilky. S některými dětmi s vážnějšími poruchami řeči je pracováno i individuálně. Zvýšená péče je věnována také dětem s odlišným mateřským jazykem.

Obvyklá vzdělávací nabídka je v průběhu školního roku doplňována různými kulturními, poznávacími a ekologickými aktivitami. Naplňování vzdělávacích záměrů podporují i činnosti, jež jsou realizovány na základě kontaktů s mnohými organizacemi (mj. *Ekocentrum Paleta Pardubice*, *Východočeská galerie v Pardubicích*). Děti mají na základě zájmu možnost navštěvovat kroužky keramiky a angličtiny, které pod vedením kmenových učitelek probíhají v odpoledních hodinách. Dětem, které předškolní vzdělávání teprve zahájí, je určen *Baby club Aliček*, jenž probíhá ve škole jednou za dva týdny. Jeho smyslem je postupné zvykání dětí na prostředí školy, vrstevníky a usnadnění jejich následné adaptace. Dětem v posledním roce před zahájením povinné školní docházky včetně dětí s OPŠD je zajištěna podpora směřující k úspěšnému pokračování na vyšším stupni vzdělávání. K tomu přispívá i úzká spolupráce s blízkou základní školou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Uskutečňované vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dětí, o čemž svědčí jimi prokázané postupné osvojování praktických dovedností a intelektových schopností. Děti respektovaly základní společenská pravidla, k sobě navzájem se chovaly kamarádsky a přirozeně mezi sebou komunikovaly. V případě potřeby se uměly domluvit i účinně spolupracovat. V řečových projevech byl zřejmý rozvoj vyjadřovacích schopností, i když u části starších dětí byl patrný nedokončený vývoj správné výslovnosti některých hlásek. Při činnostech se dokázaly děti přiměřeně soustředit a pracovat podle pokynů, řádně určovaly barvy. Záměrně využívaly paměť, vybavovaly si dříve získané poznatky, reprodukovaly značné množství básní. Zejména starší byly schopny logicky uvažovat, orientovat se v základním počtu a poznat některá písmena. Svými projevy prokazovaly odpovídající znalosti o okolním světě. Děti se v prostředí školy bezproblémově orientovaly, zvládaly základní pohybové dovednosti, požadované pracovní úkony a manipulaci s běžnými pomůckami. Část zejména starších dětí měla zafixovaný správný úchop tužky. V průběhu dne projevily i mladší děti značnou samostatnost a sebeobsluhu. Pořádané kulturně-společenské akce a prezentace dovedností dětí na veřejnosti přispívají k posilování vlastní sebedůvěry a k vytváření pocitu sounáležitosti s místem, kde žijí.

Výsledky vzdělávání jsou sledovány na třídní i školní úrovni v rámci dílčích hodnotících procesů. Kromě toho učitelky sledují vývoj jednotlivců, vedou o nich vypovídající záznamy, mnohdy ale bez bližšího vymezení vzdělávacích potřeb dítěte pro přizpůsobení obsahu a postupů jeho vzdělávání. Získané poznatky jsou využívány spíše v aktuálním pedagogickém působení a k posouzení školní zralosti, ojediněle ke stanovení cílů vedoucích k individualizaci vzdělávání. Pro dítě se speciálními vzdělávacími potřebami byl zpracován plán pedagogické podpory, jehož naplňování je sledováno a vyhodnocováno.

Ke kvalitním výsledkům vzdělávání přispívají i vstřícné vztahy a otevřená komunikace se zákonnými zástupci dětí. Pedagogové jim v rámci svých kompetencí dávají průběžné informace o obsahu a výsledcích vzdělávání, poskytují poradenský servis, případně kontakty na další odborníky. K prohloubení vzájemných vztahů je využíván i tzv. ranní úkol, který nejen motivuje děti pro pozdější činnost ve škole, ale zároveň podněcuje rodiče ke vstupu do třídy. Samozřejmostí jsou i různé společné akce rodičů a dětí (např. vánoční vystoupení dětí, Zahradní slavnost).

Závěry

Hodnocení vývoje

- Zlepšení materiálních podmínek školy,
- ve srovnání se závěry předchozí inspekční činnosti došlo k mírnému zhoršení vzájemných vztahů mezi vedením školy a učitelkami,
- přetrvává nevyužívání výsledků pedagogické diagnostiky k individuálnímu plánování vzdělávací nabídky.

Silné stránky

- Podnětné prostředí školy včetně pozitivní atmosféry při vzdělávání a formování prosociálního chování dětí, podporující pedagogický styl,
- pravidelné využívání skupinových a kooperativních forem práce v didakticky řízených činnostech, podpora rozvoje samostatnosti a zodpovědnosti dětí,
- odborná kvalifikovanost pedagogů a jejich profesionální přístup, který se pozitivně projevuje zejména ve velmi dobrých prosociálních vztazích učitelka – děti.

Slabé stránky

- Málo funkční vzájemná komunikace a omezená diskuse mezi ředitelkou školy a pedagogickým sborem.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Věnovat větší pozornost komunikaci a diskusi ředitelky školy s pedagogy, využívat nástroje ke sledování a vyhodnocování pracovního klimatu školy,
- doplňovat záznamy o dětech závěry pro další výchovné a vzdělávací působení, diferencovat náročnost vzdělávací nabídky podle možností a potřeb jednotlivých dětí,
- nastavit změnu organizace dopoledního vzdělávání dětí s ohledem na odstranění nežádoucích prostojů,
- zaměřit další vzdělávání pedagogických pracovníků také na obohacení technik a forem sebehodnocení a vzájemného hodnocení dětí.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina mateřské školy ze dne 30. 6. 2010, včetně Dodatku č. 3 ze dne 30. 9. 2014
2. Výpis správního řízení Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 13. 1. 2015, čj. SprKrÚ 10628/2015 OŠK s platností od 13. 2. 2016
3. Výpis správního řízení Krajského úřadu Pardubického kraje ze dne 26. 11. 2014, čj. SprKeÚ 72602/2014 OŠK, s platností od 26. 11. 2014
4. Jmenování na pracovní místo ředitelky Mateřské školy Pastelka Pardubice-Polabiny, Družstevní 157, s účinností od 1. 8. 2012 na období 6 let do 31. 7. 2018
5. Povolení výjimky z nejvyššího počtu dětí ze dne 9. 5. 2014, na dobu určitou od 1. 9. 2014 do 31. 8. 2017
6. Stanovisko Krajské hygienické stanice Pardubického kraje k žádosti o navýšení kapacity školy ze dne 25. 2. 2014 (souhlas udělen do 31. 8. 2017)
7. Školní matrika – školní rok 2016/2017
8. Rozhodnutí o přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání – pro školní rok 2016/2017
9. Hodnocení individuálních výsledků vzdělávání (diagnostické záznamy) – školní roky 2015/2016 a 2016/2017
10. Plán kontrol pro školní rok 2016/2017
11. Organizační řád ze dne 30. 8. 2014
12. Zásady bezpečnosti a ochrany zdraví dětí ze dne 2. 1. 2002 s poslední aktualizací ze dne 30. 8. 2014
13. Pracovní řád s účinností od 1. 10. 2007
14. Plán vzdělávání pedagogických pracovníků ze dne 23. 8. 2014, včetně Hodnoticího formuláře
15. Výroční zpráva za školní rok 2015/2016
16. Třídní knihy – školní roky 2015/2016 a 2016/2017
17. Přehled docházky – školní roky 2015/2016 a 2016/2017
18. Školní vzdělávací program Mateřské školy Pastelka, platný pro školní rok 2016/2017
19. Kniha školních úrazů vedená od 30. 8. 2004, s posledním záznamem ze dne 20. 5. 2016
20. Doklady o dosaženém vzdělání a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků
21. Rozpis přímé pedagogické činnosti – školní rok 2016/2017
22. Dokumentace k zajištění bezpečnosti dětí
23. Záznamy z jednání pedagogické rady – školní roky 2015/2016 a 2016/2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Pardubický inspektorát, Rožkova 2432, 530 02 Pardubice, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.e@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Milena Pokorná, školní inspektorka

Milena Pokorná v. r.

Mgr. Ladislava Jindrová, školní inspektorka

Ladislava Jindrová v. r.

Bc. Lenka Kalinová, kontrolní pracovnice

Lenka Kalinová v. r.

V Pardubicích 18. dubna 2017

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Jana Bakešová, ředitelka školy

Jana Bakešová v. r.

V Pardubicích 24. dubna 2017